1921, liikmeid 35); Ülemaalise Asunikkude Riigirentnikkude Liidu Tartumaa osakondi 2 (Kudina as. 1923, liikmeid 20; Saare as. 1923). **Arsti** ja ämmaemandaid ei ole. Kudina ja Saare vald kuuluvad Palamuse, Pala valla osa Kodavere, Vesneri ja Vara vald Tartu ja Elistvere vald Äksi arsti-jaoskonda. Lähemad ämmaemandad on Tartus, Pala vallas ja Palamusel. Apteeke 1 (Maarja-Magdaleenas). Vaestemaju 3. **Postkontoreid** ei ole. Postiagentuure 2 (Saare ja Vara); telefoni-keskjaamu 1 (Paltseri kollektiiv-keskjaam); 1 avalik kõnepunkt (Levala). Posti saab Palamuse, Roela ja Tartu kaudu. Hobustepostijaamu 1 (Saare). **Maanteed** 150.3 km, sellest postmaanteed 62.9 km, kirikuteed 87.4 km. Telefonijuhtmeid 32.5 km; 1 km²:le 0.41 km maanteed, 0,08 km telefonijuhtmeid.

Riigikogu valimistel said 1923. a. hääli: Põllumeeste kogud 21.98%; E. sots.-dem. 13 35%; Tööerakond 1.01%; Töörahva ühine väerind 7.93%; E. rahvaerakond 21.60%; Iseseisv. sots. 8.74%; Kristlik rahvaerak. 30.7%; Rahvavabameelne erakond 0.28%; Vene ühend. erakond 0.04%; Asunikud-riigirentn. 16.67%; Balti-Saksa erakond 0.81%; Majaomanikkude r. 0.08%; E. demobil. sõjav. 4.12%; Rootsi liit 0.12%; Majandusrühm 0.20%.

3. Loodus.

Pinnaehitus. Põhja-Tartumaa järve- ja voorteala loode-kagu sihis jooksev peatelg langeb ühte umbes Äksi ja Maarja-Magdaleena kihelkonna vahelise piiriga, kuna selle ala kirdepoolne tiib ulatub Maarja-Magdaleena kihelkonda ja võtab oma alla kihelkonna edelaosa, moodustades siin iseseisva maastikulise ühiku. Kõrgeimad ja selgekujulisemad voored asuvad kihelkonna lääne- ja edelapiiril. Ida poole muutuvad nad ikka lamedamaks ja ebamääräsemaks, kus raske on tähele panna isegi üksikuid vorme.

Kihelkonna läänepiiri ja Kaiavere järve vahel kerkib suur Kaiavere voor. See 4.4 km pikkune ja 0.7 km laiune künnis on üks suuremaist sellelaadilisist moodustusist kogu kihelkonnas. Siiski on ta võrdlemisi madal (suhteline kõrgus 13 m) ja lamedate nõlvadega — edelas 4°, kirdes 6°. Kagus läheb ta üle väikeseks Kaiavere vooreks, mis asub Kaiavere ja Elistvere (Kuru-) järve vahel ja mida piirab idast ning kirdest neid järvi ühendav Amme jõgi.

Suurest Kaiavere voorest edelas, Raigastvere järvele lähemal, asub Järve voor (nimetatud sellel asuva talu järele), mis 3.2 km pikkuse ja 0.25 km laiuse kitsa künnisena tõuseb 8.5 m üle edelas asuva Raigastvere järve pinna. Nimetatud järve Elistvere järvega ühendav oja ja seda ümbritsev lohk eraldavad Järve voort kagus asuvast Elistvere voorest, mis ulatub aga Maarja-Magdaleena kihelkonda ainult oma kagupoolse madalama otsaga. Otse järve äärde ulatub eelmisest voorest ida pool võrdlemisi kõrge (26 m) Elistvere kaguvoor. Järsem on selle loodepoolne, järve poole pöördud ots, kus kaldenurgad on paiguti kuni 12°, kuna kaguosa on võrdlemisi lausik (6°). Kõige